

1 Timoti

Nəkwəkwə yame Pol rimirai

məkupən kimi Timoti

Nəgkarien kupən ye

nəkwəkwə e Fas Timoti

?Pa rimirai nəkwəkwə e? Aposol Pol rimirai nəkwəkwə e.

?Rimirai ramvən kimi pa? Rimirai ramvən kimi Timoti. Timoti in tamaruə kirik yame rimnarha apa taon a Listra. Nisini in kwənərəus kirik kape Isrel, kini rimni in yemə Gris kirik. Timoti, in fren kirik kape Pol, kini nipig mifam kiravən apa ikin minə mirəni-ərhav nəvsaoyen huvə kape Yesu Kristo. Pol rorkeikei pik Timoti, ror məkneikin in rokrən kin mə tini atuaturuk.

?Narəyen rimnhawor pən iran mine ye nipig rimirai? Pol rimmərig mə nəmhajoun eikuə tiksın ye niməhuak apa Efesas, məkneikin rher-pən kin Timoti mə tukrivən mhajoun atuaturuk mə narmamə minə a kaseikuə. Timoti rimauə rəmhen kin pasta kape niməhuak apa Efesas, nar apnapig mə in tamaruə əmə. Nhajoun-eikuəyen minə a kashajoun mə narmamə tuksəpəh nəviginiyen tiksın, mə tukasən əmə nəviginiyen yame ratuaturuk mə tuksən, kini mhapəh nisorien mared.

?Rimirai nəkwəkwə e tuk naha? Pol rimirai nəkwəkwə e mini-ərhav nətərigien tiksın kafan kimi Timoti mivəhsi-haktə kafan nərigien, kini mimə tukrasitu ye niməhuak apa Efesas. Pol raməgkiar ye norien huvə minə kape nəhuakien,

mine narha-huvəyen nəməhuak minə. Kini minihav norien huvə yamə mine nəmehuə minə kape niməhuak mine nəməhuak minə tuksəri-pən. Kini nəgkiarien infamien yame Pol rimini kimi Timoti ramni mimə Timoti tukraməkeikei muə yemə huvə kirik kape norien wok kape Yesu Kristo. Kini kafan norien tukraməkeikei matuatuk huvə.

Pol rimə nəkwəkwə e ramvən kimi Timoti

¹Timoti, yo Pol. Kughen yame rimivəh miragh ətawə, mine Yesu Kristo yame kitawə kasərəhupən nərigien kapətawə iran, iriu kimiravəhsi-pə nehuəyen kimi yo mə yo aposol kirik kape Yesu Kristo.

²Yakamrai nəkwəkwə e kimik, Timoti.

Timoti, ik pikwarien əgkəp kafak meinai nhatətəyen kapərau rəm nəmhen. Pəh Kughen, Rimtawə, mine Yesu Kristo Yermaru kapətawə, iriu tukravəhsi-pre nihuvəyen, mine norkeikeiyen mine nəmərinuyen kimik.

Pol rimə Timoti tukramətapig kin narmamə yamə mine kamhaukrekin nəgkiarien kape Kughen

³Timoti, kwasig ikin yimitərhav Efesas, mivən apa Masedonia, mamarkut tuk ik mə takarə rəpomh kəskəh eikin e. Kini yakamuh rikim mə takamarə pi pom pəh takamni-əhu narmamə mə tukhapəh nishajoun-min-ien nəgkiarien eikuə minə. ⁴Nipig m-fam, iriə kisarkut pik tuk nhaniyen kwanage minə, mine nivusien ris kin nəgkiarien kupən kape kaha minə. Məriɡ takətapig kin əriə, meinai nəgkiarien minə a kamhavi-pə əmə

timət; mhapəh nisasituyen ye narmamə mə tuk-sor wok kape Kughen, in e mə narmamə tuk-shatətə iran. ⁵ Yakmə takətapig kin nəmhajoun eikuə minə mə narmamə tukharkun huvə nəkirien norien minə, misarkut tuk norien yame rhuvə, mishatətə ye Kughen. Kwənkwai norien minə e, in e norkeikeiyen. ⁶ Mərig iriə tiksın kimisəpəh norien atuatur e, kini mhavən əmə tuk nəgkiarien ətəwao. ⁷ Mhamə tukhauə nəmhajoun minə kape loa kape Kughen, mərig kiseinein nıprai loa e yame kamhani-ərhav. Kiseinein pawk nıprai loa, mhavəhsi-haktə atuk əriə, mishajoun.

⁸ ?Mərig, loa kape Kughen rhuvə uə? Kitawə kharkun mə tukmə khajoun Loa rəri-pən nərigien kape Kughen, rhuvə əmə. ⁹ Kini kharkun mə Kughen rıpəh nəərəhu-pən-ien Loa tuk narmamə atuatur minə; mərig tuk narmamə yamə mine kasakapir loa, mine tuk yamə mine kasəsik nəkwai namehuə, mine tuk yamə mine khapəh nishatətəyen ye Kughen masor nahasien, mine tuk yamə mine khapəh nisorien nəkwai Kughen, mine tuk yamə mine khapəh nisəhuakien, mine tuk yamə mine kashopni nisinriə mine rimriə minə, mine tuk yamə mine kashopni narmamə apnapig minə, ¹⁰ mine tuk narman mine nıpiraovin yamə mine kwəsarkurək ta, mərig kamhavən apnapig tuk əriə minə; mine tuk narman kamhakir əriə minə, mine tuk nıpiraovin kamhakir əriə minə, mine tuk yamə mine kasəkrəh kin yermamə mharəhsi-pən ramor slef kape yarmə, mine tuk yamə mine kaseikuə, mine tuk yamə mine

kaseikuə ye nīpīg kasəgkiar ye kot, mīne tuk yamə mīne kasor norien pīsīn pīsīn yame ramakapir nəgkiarien atuaturuk. ¹¹ Nəgkiarien atuaturuk mīnə e, kamhasi-pən ye Nəgkiarien Huvə kape Kughen, yame In Rhuvə mīkwai pən. Kini in mərəhu-pən Nəgkiarien Huvə a ye kwermik mə jakni-ərhav.

Pol rikin ragien tuk nihuvəyen kape Kughen

¹² Yo yakamni vi vi Yesu Kristo, Yermaru kapətawə, yame rīmivəhsi-pə nəsaninien kimi yo. Yakamni vi vi In meinai In rīmnəm mə yo yakam-raptərəkin huvə wok kafan, ror pən rərəhu-pən yo aikin. ¹³ In apa kupən, yo yermamə kape nuhyen, yimnor ahas pən tuk nəməhuak mīnə. Yimnamni has pawk In, məriḡ nəriḡien kape Kughen rəpomh tuk yo, meinai nīpīg yimnamor narimnar mīnə a, yimipəh hanə niniyen nəfrakisien ye Yesu, meinein mə narimnar a yimnor kisahah. ¹⁴ Məriḡ nihuvəyen kape Yesu Yermaru rehuə rehuə pik tuk yo. Kini ramətəmriḡ rikik kin nhatətəyen mīne norkeikeiyen yame ramsi-pən ye Yesu Kristo.

¹⁵ Tukasəkeikei mīshatətə nīpīg m-fam ye nəgkiarien əfrakis e yame ramni mə, “Yesu Kristo rīmauə ye tokrei tanə tuk nivəh-miraghien narmamə has mīnə.” Kini yo yemə has əgkəp rapita narmamə mīnə tiksin. ¹⁶ Yo yemə has rapita narmamə mīnə tiksin, ror pən Kughen rirpen yo mivəhsi-pə norkeikeiyen kimi yo, ramhajoun mə Kughen, kafan nəriḡien rəpomh əfrakis. Pəh narmamə tiksin kisəm kini khakwasig kin ye swaturuk kirikianə əmə, mə tukshatətə ye Yesu kini

1:12: Wok 9:15; 1 Kor 15:9-10; Gal 1:15-16 **1:13:** Wok 8:3; 9:1-5

1:15: Luk 19:10

mhavəh nımraghien rerin. ¹⁷ !Səgnəgin Kughen!
!Mhasiai In! Kughen In Yermaru. In ramarə
kape rerin. Narmaruyen kafan, infamien rirkək.
Kitawə khapəh nisəmien In, mərig In pisin əmə In
Kughen. Kughen kirik min rirkək. Pəh khavəhsi-
haktə In ye newk mine newk kape rerin. Amen.

¹⁸ Timoti, narik. Yakvəhsi-pre nəgkiarien e
kimik rəmhen kin nəgkiarien yame profet minə
kape nıməhuak kımnhani-ta iram. Takaməri-
pən nəgkiarien e, mə nakirkun naiyuyen əmə tuk
nhatətəyen ye Kughen. ¹⁹ Raptərəkin nhatətəyen
kafam, kini mor norien yame nakirkun mə in
ratuatuk ye nımri Kughen. Mərig narmamə tiksın
kwəsəpəh narımnar mine, kini masoriah fam
kapəriə nhatətəyen, rəmhen kin yermamə kirik
yamə ramrəh rao, mırəhpikin nımas rəməteih-
əməteih mahas. ²⁰ Iriə mir kiraru e Haemeneus
mine Aleksanda. Mərig yo yakwərəhu-pən ta əriu
ye kwermi Setan mə tukhajoun əriu mə tukripəh
nirani-hahyen Kughen.

2

Norien kape nəhuakien

¹ Ror məkneikin mə nar kupən yame yaka-
markut kimi əmiə mımə takasəkeikei misəhuak
kimi Kughen tuk narmamə, kini misaiyoh In pəh
rasitu irəriə, mivəhsi-pən narımnar yamə mine
kasəkwakwə kin. Masəkeikei mhani vi vi In tuk
əriə m-fam: ² Tuk king minə mine nəmehuə minə,
mə kitawə m-fam tuksarə ye nəmərinuyen kini
misarə mar, pəh kitawə tuksor nəkwai Kughen kini
kapətawə nəriwəkien tukratuatuk. ³ Norien kape

nəhuakien minə a, in rhuvə pik, matuatuk ye nimir Kughen e yame rimivəh-miragh ətawə. ⁴ Kughen a In rorkeikei mə tukrivəh miragh narmamə m-fam, morkeikei mə narmamə tukhani nəfrakisien ye Nəgkiarien əfrakis kafan:

⁵ Meinai Kughen kirikianə əmə.

Mine yermamə kirikianə əmə ramərer, In swatuk tuk nivəhyen narmamə mhavən kasor kirikianə iriə Kughen; yermamə e Yesu Kristo.

⁶ Yesu e In e, ye nipig atuatuk, rimnoriah kafan nimirghien marpin nimirghien kin kape narmamə m-fam.

Kini in e ramhajoun mə Kughen rorkeikei mə tukrivəh miragh narmamə m-fam.

⁷ Ror pən Kughen rimirpen yo mə yo aposol kirik, mə jakamni-ərhav Nəgkiarien Huvə kape Kughen mamhajoun nhatətəyen əfrakis kin nəmə tanə pisin pisin minə. !Yakamni əfra, mipəh neikuəyen!

⁸ Yakorkeikei mə narman minə fam ikin minə, tuksəhuak kimi Kughen. Kini nipig kamhavəhsi-haktə kwermiriə, yakorkeikei mə kapəriə norien tukratuatuk əmə. Niehmaa tukrirəkək mine nətgohyen.

⁹ Kini yakorkeikei min mə nipiraovin tuksarkaoh kin neipən yame ratuatuk əmə, mhapəh nhaviyen nimir narman, mhapəh nhavəhsi-pənien neipən yame ror nausitien. Kini mhapəh nisor-ausitien nikwəneriə. Mhapəh nhavəhsi-pənien narimnar minə tuk niviyen

2:6: Rom 3:29-30; Gal 1:4

2:7: Wok 9:15; Gal 2:7-8; 2 Tim 1:11

nərigien kape narman. Yakamni narimnar minə rəmhen kin neipən yamə mine nimirin rhaktə, uə nar kirik kamor kin nar kirik nimirin rhaktə, rəmhen kin gol uə perel. ¹⁰ Mərig mə tuksarkaoh kin norien huvə minə. Norien a ratuatuk tuk nipiraovin yamə mine kamhani mə iriə nipianəhuak minə.

¹¹ Kini nipig khajoun, nipiraovin tukhapim, misətərig kin, rikiriə m-fam reiwaiyu. ¹² Yakamni-əhu nipiraovin tuk nhajounien, mə tukhapəh nisehuəyen ye narman. Tukhapim əmə. ¹³ Meinai in apa kupən, Kughen rimnor Adam məkupən, kwasig ikin, ror Iv. ¹⁴ Kini pəh nien mə Adam e Setan rimukrao iran apa kupən; mərig Iv a in a Setan rimukrao iran, ruə mor təvhagə has. ¹⁵ Mərig pəh nipiraovin tuksor atuatur wok kapəriə: In e neiməkien kin kwajikovə, mine niraopətəkin-tim-tim-ien nhatətəyen, mine norkeikeiyen, mine norien nar yame ratuatuk. Iriə yamə mine kasor məknakin, Kughen tukrivəh miragh əriə.

3

Norien atuatur kape namehuə minə kape niməhuak

¹ Nəgkiarien kirik ramni mə, “Tukmə yermamə kirik rimə tukrivəh elda, rimnorkeikei nar huvə en.” Kini nəgkiarien e raməfrakis. ² Mərig elda, to kipəh nəm-pəniien nar has kirik iran. In, kafan piraovin kirikianə əmə. In yermamə kirik yame ramarha huvə tuk nimiraghien kafan nipig m-fam.

2:9: 1 Pita 3:3-5 **2:10:** 1 Tim 5:10 **2:12:** 1 Kor 14:34

2:13: Jen 2:7,21-22; 1 Kor 11:8-9 **2:14:** 2 Kor 11:3; Gal 3:1-6

Mamor narimnar ye nirkunien. Kamsiai in. Ramarha huvə tuk narmamə yamə mine kamhauə iman ikin. Mamhajoun huvə. ³ In, pəh nien mə yermamə kape narisien kin ninimien mine nəmhokien, mərig in yermamə kape nərəhuyen əmə nəmərinyen. Mipəh norkeikei-pik-ien mane. ⁴ In ramarha huvə tuk kafan minə, mirkun norien mə kafan kwajikovə minə tuksor nəkwan mhasiai in. ⁵ ?Mərig, tukmə reinein narha-huvəyen tuk kafan minə, mərig in tukrirkun narha-huvəyen tuk niməhuak kape Kughen uə? Nīkam. ⁶ Kini yermamə yame rimauə pə-pə əmə Kristin, to ripəh niwəhyen elda; tamə, ramausit pik, Kughen tukror narpinien kimin rəmhen kin yame rimnor ta ye Setan. ⁷ Kini elda, in yermamə kirik yame narmamə yamə mine kasarə iruə ye nəhuakien, kamhani huvə in. Tukmə ripəh norien məkna, mirəhpikin kwənməkuru kape Setan, kini nhagin tukrahas.

⁸ Ye norien kirikianə əmə, nimraghien kape dikon minə tukraməkeikei matuatuk, pəh narmamə tukhasiai əriə. Nəgkiarien kapəriə tukripəh norien kiraru. Kini tukhapəh nisapisien kin ninimien. Mhapəh nisəptigien kin nautə, mhapəh nisarpəkaoyen tuk niwəhyen mane. ⁹ Iriə narmamə yamə mine kharkun mə norien has kirik rirkək irəriə; kini mharaptərəkin timtim nəgkiarien əfrakis minə kape Kughen yamə mine kitawə kamhani nəfrakisien irəriə. ¹⁰ Tukaməkeikei kəkir huvə nimraghien kape dikon minə kəkupən, kini tukmə kipəh nəm-pən-ien nar has kirik irəriə, kini en, kivəh-si haktə

əriə.

¹¹ Ye norien kirikianə əmə, nımraghien kape piraovın kape dikon minə* tukraməkeikei matu-atuk. Tukhapəh nhaniyen nıkar jir. Iriə nıpiraovın yamə mine kasarha huvə tuk nımraghien kapəriə nıpig m-fam. Masor narımnar ye nirkunien. Iriə nıpiraovın yamə mine narmamə kamhani nəfrakisien irəriə nıpig m-fam.

¹² Dikon, kafan piraovın kirikianə əmə. In tukraməkeikei mamarha huvə tuk kafan kwa-jikovə minə mine kafan minə.

¹³ Narmamə yamə mine kasor huvə wok e, nhagriə tukrihuvə tukun; kini mishatətə ye Yesu Kristo misətəgah.

¹⁴ Timoti, yakamrai nəgkiarieren minə e kim ik, mımə pəh nien mə tuktu, yakurə məm ik.

¹⁵ Mərig tukmə yakpəh nurə-aihuuaa-yen, kini nəkwəkəwə e in tukrini narımnar m-fam yame kıtawə, narmamə kape Kughen minə, tuksəri-pən. Kughen ramarə kape rerin, mivəhsi-pə nəgkiarieren əfrakis kimi ətawə e kafan narmamə minə. Niməhuak rəmhen kin səpag ye nimə yame ramraptərəkin nəgkiarieren kafan. ¹⁶ Nəfrakisien, nuknei nhatətəyən kapətawə, in nar ehuə kirik. Taktəkun ai, Kughen rımnor əpu nhatətəyən kapətawə kimi ətawə, mımə:

Kughen rımauə yermamə; kimnəm In,

Nanmın Rhakə rımnhajoun huvə mə In ratu-atuk.

Agelo minə kimisəm In.

* **3:11:** Tukmə ror Pol raməgkiar ye “dikones,” piraovın yame ramehuə ye niməhuak. **3:11:** Taet 2:3

Narmamə ye tanımtanə kımnhani-ərhav In
kimi narmamə ikin pisin pisin minə.

Narmamə ye tanımtanə kışatətə iran.

Nıkhakien rarkurao iran, Kughen rımıwəh In
mhaktə ye neai.

4

Nəmhajoun eikuə minə

¹ Nanmın Rhakə ramni-ərhav huvə mə ye Nıpig
Kwasig, narmamə tiksın tuksəpəh nəfrakisien
kape Kughen, mamhakwasig əmə kin nanmın
has yamə mine kaseikuə irə jir, mine nəgkiarien
kape yarmhə minə. ² Nəgkiarien minə e khasi-
pən ye nəmarpəkao yamə mine kaseikuə iriə
jir. Nərigien kapəriə riko iko əgkəp; kini kaseinein
nəkirien mə nəgkiarien əfrakis hiə, kini nəgkiarien
eikuə hiə. ³ Kamhani-əhu narmamə mə tukhapəh
nisarkurəkien, kini mhani-əhu əriə mə tukhapəh
nisəniyen nəviginien minə tiksın. Mərig Kughen
rımnor nəviginien minə m-fam mə tukamən. Kini
kitawə e kasəhuak kharkun nəfrakisien, kharkun
nisəniyen. Kasəhuak, kini mhani-vi vi Kughen
tukun, kini misən. ⁴ Meinai narımnar yame
Kughen rımnor, rhuvə əmə. Tukmə khani-vi vi
Kughen tukun, to khapəh nhani-əhu-yen. ⁵ Meinai
Nəgkiarien kape Kughen ramni mə iriə khahuvə,
kini kitawə kasəhuak tukun. Kini taktəkun ai,
nəviginien minə e khahuvə.

Norien kape yor atuatur kape Yesu

3:16: Mak 16:19; Kol 1:23; 1 Jon 2:18
1 Kor 10:30-31

4:3: Jen 9:3; Rom 14:6;

⁶ Narimnar yamə mine yakamhajoun ik kin, takamhajoun narmamə kin, ai, ik takuə ik yor atuaturuk kape Yesu Kristo. Kini ramhajoun mə ik yermamə kirik yame nakən nəgkiarien əfrakis minə kape nhatətəyən mine nəgkiarien atuaturuk mamragh iran, kini nimiraghien kafam rəri-pən fam nəgkiarien minə a. ⁷ Takpəh nətərigien kin kwanage eikuə minə. Nərigien kape Kughen rirkək irəriə. Mipəh nətərigien kin nəvsaoyen apnapig yamə mine nimiran rirkək. Mərig, takwhai atuk kafam nimiraghien mə takamor nəkwai Kughen. ⁸ Meinai niwhaiyen ik tuk nəukirien, rhuvə əmə tuk nimiran. Mərig norien nəkwai Kughen, rhuvə mə tukrasitu ye narimnar fam ye nimiraghien kape tokrei tanə, mine kape nimiraghien rerin.

⁹ Tukasəkeikei mishatətə nimirag m-fam ye nəgkiarien əfrakis e yame ramni mə, ¹⁰ “Kwəsərəhu-pən nərigien kapətawə ye Kughen Miragh, yame ravəh miragh narmamə m-fam.” Mərig In ravəh miragh əfrakis narmamə yamə mine kishatətə iran. Ror məknekin mə kitawə kasarkut pik tuk niwhai-atuk-ien kapətawə nimiraghien.

¹¹ Narimnar yame yakamrai kimik, takaməkeikei mhajoun narmamə kin, mimə tukasəkeikei misəri-pən. ¹² Ik tamaruə əmə kirik, mərig rahas mə narmamə tuksəm əhu ik tukun. Mərig takəgkiar huvə kimi narmamə, mamor əmə norien atuaturuk, mamorkeikei narmamə, mamhatətə ye Kughen, pəh nəməhuak minə tuksəm nimiraghien kafam mə rhuvə, khakwasig

kin ik. ¹³ Rikim tukriskai mə takaməkeikei maməvheikin Nəkwəkwə kape Kughen ye nimirə nəməhuak minə, maməvhag kimi əriə, mamni-ərhav Nəgkiarien kape Kughen, mamvən meriaji jakurə məm ik. ¹⁴ Timoti, nipiğ elda minə kimnharəhu-pən kwermiriə ye kapəm kapə, kini mhani-ərhav nəgkiarien kirik kape Kughen ye nikarin kafam, Kughen rimivəhsi-pre nirkunien kimik mə takor wok kafan. Takpəh nəpəhyen mə tukraməmır apnapig.

¹⁵ Takor wok a yerkim m-fam, mə narmamə tukharkun nisəmien mə kafam nimiraghien mine kafam wok ramaiyu huvə. ¹⁶ Takamarha huvə tuk nimiraghien kafam, mine nəgkiarien yame ik nakamhəjoun narmamə kin. Mamarkut skai mə takor narimnar minə e, meinai tukmə nakor, kini takvəh miragh əmiə narmamə yamə mine kasətərig kin ik.

5

Nisiayen nəməhuak minə

¹ Takpəh nəgkiar-skaiyen kimi nəhuaru minə; mərig takəgkiar huvə əmə kimi əriə rəmhen kin yame nakaməgkiar kimi rimim atuatuk. Maməgkiar kimi nitamaruə minə rəmhen kin yame nakaməgkiar kimi piam minə atuatuk. ² Maməgkiar kimi nipiəhuaru minə rəmhen kin yame nakaməgkiar kimi nisimim atuatuk. Kafam nəgkiarien mine norien minə kimi nipiəovin minə tiksın tukraməkeikei matuatuk əgkəp, rəmhen kin yame nakamor-pən kimi nowinim.

Nasituyen ye nipiraovın yamə mine kamhə tan kın əriə

³ Nipiraovın yamə mine kamhə tan kın əriə, tukmə kapəriə nasituyen rirkək, tukamarha huvə tuk əriə. ⁴ Mərig piraovın yame kamhə tan kın, tukmə kafan aikin tini uə mikipni, iriə tukasəkeikei mharkun mə wok e kape nəməhuak minə, in e tuksəkupən misarha huvə tuk kapəriə minə. Kughen, rikin ragien mə tuksor tai nasituyen minə kimi nisiriə minə mine rimriə minə mine ripriə minə. ⁵ Mərig nipiraovın yamə mine kamhə tan kın əriə, tukmə kapəriə minə kharkək, iriə kasətigə əmə ye Kughen. Yeran mine yenpig, masəhuak kimi Kughen mə In tukrasitu irəriə. ⁶ Mərig piraovın yame kamhə tan kın, tukmə ramragh əmə tuk nərig-huvəyen ye nipran, Kughen rivəhsi-pən ta narpinien kimin. ⁷ Takni-ərhav nəgkiarien minə e kimi narmamə, mə tukpəh nəm-pən-ien nar has kirik irəriə. ⁸ Nəməhuak minə tukasəkeikei misarha huvə tuk kapəriə minə, kini misəkupən misarha huvə tuk kapəriə atuatur minə. Mərig tukmə kisəpəh, ramhajoun mə kwənhaukrekin-pən nimetairiə kimi nhatətəyen kapətawə. Iriə misahas rapita nəmə khapəh nisəhuakien.

⁹ Tukmə nakrai-pən nhag piraovın yame kamhə tan kın ye nəkwəkwə kape nasituyen, mə niməhuak tukrasitu iran, kafan newk tukraməkeikei mapita 60. Kini kafan yerman kirikianə əmə apa kupən. ¹⁰ In piahwaru kirik yame kamsiai in tuk kafan norien huvə, mine nasituyen yamə mine in ramor, rəmhen kın yame in ramarha huvə tuk kafan kwajikovə minə; kini nipig yepsipis minə khauə iman ikin, in ramor

huvə əriə; kini mivəhsi-əhu atuk in masitu ye nəməhuak minə* ; kini masitu ye yavən has minə; kini kafan nərigien riskai mə tukror wok yamə mine khahuvə.

¹¹ Mərig takpəh nırai-pən-ien nhag nıpiraovın kamhə tan kın yamə mine khapəh nisəpihuaru-yen ye nəkwəkwə a. Tamə, kapəriə nərigien ramskai tuk narman rapita nərigien kapəriə tuk Yesu Kristo. Kini mhamə tuksarkurək min.

¹² Masəkapır promes en yame kimnhani-ta, kini Kughen tukrivəhsi-pən narpınien kimi əriə.†

¹³ Kini takpəh nırai-pən-ien nhagriə meinai, nıpig kırık, kısırpah, mhavən, misarkurao yerkwanu minə, mamhani əmə nəgkiarien has. Mamhani nıkar jır, mamhani narımnar yame kapəriə nar kırık rırkək iran.

¹⁴ Mərig yakmə rhuvə mə nıpiraovın kamhə tan kın yamə mine khapəh nisəpihuaru-yen tuksarkurək min. Mhapık kwajikovə minə. Misarha huvə tuk kapəriə minə. Kasor məknekin, mhapəh nhavəhsi-pənien kwənmhan kimi tikmır minə tuk nhani-hasien ətawə. ¹⁵ Mərig nıpiraovın tiksın yamə mine kınamhə tan kın əriə kwəsəpəh-ta Yesu Kristo mhakwasig əmə kın Setan.

¹⁶ Nıpiənəhuak minə tukasəkeikei misarha huvə kaha kapəriə yamə mine kamhə tan kın əriə, mhapəh nisərəhu-pənien əriə mə nıməhuak

* **5:10:** Nəgkiarien Gris ramni mə, “Kini raməkwi-ta nəmkimik ye nihu nəməhuak minə.” Ye norien e ramhajoun mə in piraovın kırık yame rawəhsi-əhu atuk in; kini rıkin ragien tuk nasituyen ye narmamə. † **5:12:** Nıpig kırıai-pən nhag piraovın kamhə tan kın ye nəkwəkwə e, in ramor promes kırık kimi Kughen mə tukripəh min narkurəkien. **5:13:** 2 Tes 3:11 **5:14:** 1 Kor 7:9

tukrarha tuk əriə. Mərig tukmə piraovın yame kamhə tan kin, tukmə kafan nasituyen rirkək, niməhuak tukrarha huvə tukun.

Nisiayen elda minə

¹⁷ Nərokien mine nisiayen yame kiwəhsi-pən kimi elda yamə mine kasarha huvə tuk wok kape niməhuak, tukreihuə. Kini tukreihuə pik tuk yamə mine kashajoun mamhani-ərhav Nəgkiarien kape Kughen. ¹⁸ Nərok kapəriə tukreihuə rəri-pən Nəkwəkwə kape Kughen yame ramni mə, “Nipig hos kirik ramor wok kirik kafam, kini tukmə rorkeikei mə tukrəvigin, takpəh nini-əhuyen.”[†] (*Dut 25:4*) Kini ramni min mə, “Nipig yermamə kirik ramor wok, tukaməkeikei kərok in iran.”[§]

¹⁹ Tukmə yermamə kirikianə əmə ramni mə elda kirik rimmor nar kirik rapəh nəmhenien, takpəh nətərigien kin. Mərig tukmə yermamə kiraru uə kisisər kirhini, takətərig kin.* ²⁰ Kini tukmə elda kirik ramor nar has kirik mamripin, kini takəgkiar skai kimin ye nimirə nəməhuak minə, mə narmamə tuksəm, khagin kin norien nar has minə. ²¹ Timoti, ye nimirə Kughen, mine Yesu, mine agelo yamə mine Kughen rimirpen-ta əriə, yakamor kwirig kimik mə takaməkeikei məri-pən nəgkiarien minə e. Takpəh norien ror pisin pən kimi yermamə kirik, marə, mor pisin-pən min kimi yermamə

[†] **5:18:** Dut 25:4 ramni mə tukmə nar miragh kirik kamni kimə ox ramor wok kirik kafam, takpəh niniəhuyen in mə tukriyəh nəviginien. **§ 5:18:** Nəgkiarien e ramamir ye Luk 10:7. * **5:19:** Əmru Dutronome 19:15, Matiu 18:16 mine 2 Kor 13:1. **5:19:** 2 Kor 13:1 **5:20:** Efes 5:11

kirik. Mərig takamor rəmhen-əmhen əmə kimi narmamə m-fam.

²² Takpəh nhai-miren-ien tuk nərəhu-pəniən kwermim ye kapən kapə narmamə tuk nivəhsi-haktəyen əriə kamhavəh elda.

Mərig takaməmır isok tuk narmamə yamə mine kasor təvhagə hah, tamə, nakmır min. Mərig or əmə nımraghien kafam ratuatuk ye nıpig m-fam.

²³ Mərig in ai nıpig tiksın tıpım raməmhə, rapəh nəmhenien mə takamnım əmə nu. Mərig rhuvə mə takamnım kəskəh waen pəh raməsik-əhu nəmhəyen.

²⁴ Narmamə tiksın, kitawə kharkun mə iriə kasor təvhagə hah, kini mharkun mə Kughen tukror narpiniən kimi əriə. Mərig tiksın, kapəriə təvhagə hah ramerkwaig ai taktəkun, mərig tuk nıpig kirik, tukpisəm kharkun. ²⁵ Rəmhen kin norien huvə minə. Tiksın, kitawə kasəm mharkun. Mərig tiksın aikin yame kaserkwaig ai taktəkun, mərig tuk nıpig kirik, tukpisəm əriə.

6

Nəgkiarinen ramvən kimi slef minə

¹ Nəməhuak yamə mine iriə slef minə tukasəkeikei mhasiai namehuə kapəriə, tamə narmamə khani hah nhajounien kapətawə mine nhag Kughen. ² Nəfra. Slef minə, mine masta kapəriə yamə mine kasəhuak, kwənhauə piauriə minə. Mərig slef minə tukasəkeikei mhasiai masta kapəriə minə. Mərig tukasəkeikei misor wok yerkirie m-fam, meinai nəmə minə a iriə kasor wok

atuə kɪn kapəriə, iriə nəməhuak minə; kasorkeikei əriə minə.

Nəgkiarien eikuə minə, mine narimnar huvə minə

Takamhajoun narimnar minə e mor kwirig kɪn kɪmi narmamə. ³ Məriḡ narmamə tɪksɪn kɪshajoun nəgkiarien pɪsɪn kɪrik, mamhani neikuəyen ye nəgkiarien atuatur kape Yesu Kristo Yermaru kapətawə mine norien yame Kughen rorkeikei. ⁴ Narmamə yamə mine kasəḡkiar məkna kasausit, misətəwao pɪk. Maseno-eno tuk nhavəniən misəḡkiar pɪk tuk nəgkiarien yamə mine kasəvi niemhaa, mine nəgkiarien yamə mine narmamə kasotgoh kɪmi əriə minə tukun. Kasor narmamə kasor jalus, miseikus kwhen kapəriə, mamhani hah nhagriə minə, misəriḡ has əriə minə. ⁵ Kini nɪpɪḡ m-fam, iriə kasor timət. In e norien kape narmamə yamə mine kapəriə nəriḡniən rahas, iriə kwəsərwei ye nəgkiarien əfrakis. Iriə kamhani mə norien nəkwai Kughen in swatur kɪrik tuk nɪwəhyen mane mine nautə.

⁶ Nəfra. Norien nəkwai Kughen in rhuvə pɪk. Tuksagiən əmə, nar apnariḡ kapətawə nautə rikəskəh uə rehuə, ⁷ meinai nɪpɪḡ kitawə kimisarhapə ye tokrei tanə e, kini kimnhapəh nhawəhyen nar kɪrik mhauə. Kini nɪpɪḡ tukhamhə iran, tukhapəh nhavəh-min-ien nar kɪrik mhareriḡ. ⁸ Məriḡ tukmə nəvɪḡniən netawə mine neipən kapətawə rəmhen, kitawə kisagiən. ⁹ Narmamə yamə mine kasorkeikei pɪk mə kapəriə nautə tukreihuə, rɪmar əmə tuk əriə mə tukhamɪr.

6:2: Flm 16 **6:3:** Gal 1:6-9 **6:5:** 2 Tim 3:8; 4:4; Taet 1:14

6:6: Fil 4:11-12; 1 Tim 4:8; Hib 13:5 **6:7:** Job 1:21

Rəmhen kin kwənməkuru yame rhotərəkın əriə ye nəkwai nimir kape nahasien. Ye nətəwaoyen kapəriə, kisorkeikei narimnar yame rahas tuk əriə. Kisorkeikei nar has ehua minə, nahasien rakətənim kin əriə tüksəmnim. ¹⁰ Meinai norkeikei-pik-ien mane, in nuknei nar has minə. Kini narmamə tiksın, kisorkeikei pik nautə, mamhavən isok tuk nhatətəyen kapətawə, kini masor narimnar minə tiksın yame ramoriah rikiriə, kini misərig rahas kin.

Arer timtim

¹¹ Mərig, Timoti, ik yermamə kape Kughen, takap tuk nar has minə a. Mamarkut tuk natuatukien, mine norien nəkwai Kughen. Nhatətəyen kafam tukriskai. Takamorkeikei narmamə, mamərer tim tim nipig m-fam. Muə ik yermamə kape nəmərinuyen kirik. ¹² Narmamə kamharpəhu əriə minə tuk nar has minə. Mərig ik, takamaiyu əmə tuk nhatətəyen ye Kughen, mivəh nimiraghien rerin iran. Kughen rimnokrən kin ik mə takvəh nimiraghien rerin nipig nimini-ərhav nhatətəyen kafam ye nimir narmamə. ¹³ Ye nimir Kughen, yame ravəhsi-pə nimiraghien kimi narimnar m-fam, mine ye nimir Yesu Kristo yame rimini-ərhav nəgkiarien əfrakis ye nimir Ponjes Paelat, yakamni skai kimik məkneikin mə: ¹⁴ Takamor nəkwai nəgkiarien minə e, mipəh nipəhyen kirik, mivən meriaji nipig Yesu Kristo Yermaru kapətawə tukruə iran. Pəh kipəh nəmpəniən nar has kirik iram.

15 Yesu tukr̄irerig-pə min ye n̄ipig yame Kughen rim̄irpen.

Kughen p̄is̄in əmə In ramarmaru ye narmamə m-fam. Kamni vi vi In. In p̄is̄in əmə in king kape king minə fam. In Yermaru kape yermaru minə fam.

16 In ramarə kape rer̄in. Mamarə ik̄in rhakak ik̄in; keinein n̄ivən-pakə-yen tukun.

Kip̄əh nəm̄ien In. Keinein nəm̄ien In.

Pəh khawəh-sihaktə nhaḡin. Pəh In tukrarmaru ye n̄ipig m-fam. Amen.

Nəgkiarien ramvən kimi nəməhuak yamə mine kapəriə nautə rehuə

17 Timoti, əgkiar skai kimi nəməhuak yamə mine kapəriə nautə rehuə ye tokrei p̄tanə, m̄imə tukhapəh nisausit-p̄ik-ien tukun. Mhapəh nisərəhu-pən-ien nərīgien kapəriə ye nautə, meinai n̄ipig k̄irik nautə ramr̄irkək. Mərīg pəh k̄isərəhu-pən əmə nərīgien kapəriə ye Kughen, meinai In ravəhsi-pə nar̄imnar kimi ətawə, mə rik̄itawə tukragien. 18 Nautə kapəriə rehuə, mərīg takəgkiar skai kimi əriə mə nasituyen kapəriə, mine norien huvə minə kapəriə tukreihuə min. Kini mə tuksəwhai; mhapəh nisəpt̄igien kin. 19 Ye norien a, rəmhen kin yame iriə kasəwhai kəji nar̄imnar huvə minə rehuə. Rəmhen kin kasor ap̄nəpənə huvə tuk n̄imraghien yame tukr̄ipiuə. K̄ip̄ihavəh n̄imraghien yame in n̄imraghien əfrakis.

Nəgkiarien infamien

²⁰ Timoti, takamarha huvə tuk narımınar yame Kughen rımnərəhu-pre ye kwermım. Ap kini marer isok tuk nəgkiarien yamə mine nıpran rırkək, mine yamə mine khapəh nhasiayen Kughen, mine yamə mine kamhani neikuəyen ye Nəgkiarien kape Kughen. Nəgkiarien minə a khamə kamhawəh-sipə nirkunien. Mərig, nıkam. Kaseikuə. ²¹ Mərig narmamə tiksın kamhakwasig kın nəgkiarien eikuə minə a, kini mamhavən isok tuk nhatətəyen kapətawə.

Pəh nihuvəyen kape Kughen tukramarə tuk əmiə.

**Nəkʷəkʷə imərhakə kape kughen: nirpenien
vi
The New Testament in the Southwest Tanna Language
of Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue sud-ouest Tanna
de Vanuatu**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Southwest Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tanna, Southwest

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

ad9e16d0-33ca-5cbe-ad05-46d1635fa22b